

1. Upptaka og innleiðing Evrópugerða.

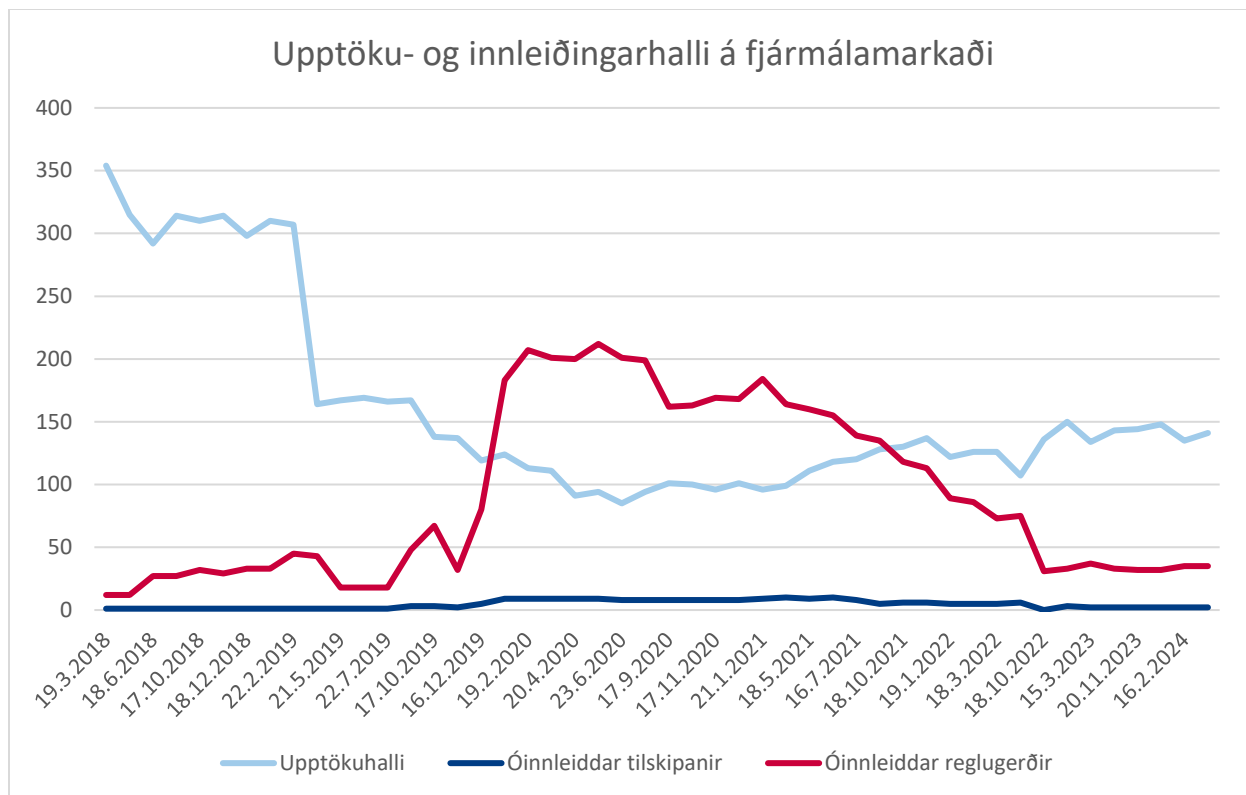
Stór hluti löggjafar á sviði fjármálamarkaðar á rætur að rekja til tilskipana og reglugerða sem Evrópusambandið samþykkir og eru svo teknar upp í EES-samninginn. Upptaka slíkra gerða í samninginn á sér nokkurn aðdraganda. EFTA-skrifstofan og sérfræðingar í ráðuneytum EES-/EFTA-ríkjanna Íslands, Noregs og Liechtenstein meta hvort gerð frá Evrópusambandinu heyri undir EES-samninginn og hvort aðlaga þurfi hana að samningnum, svo sem með því að fela stofnunum EFTA-ríkjanna hlutverk sem stofnanir Evrópusambandsins fara með innan sambandsins. Sameiginlega EES-nefndin, sem er skipuð fulltrúum hvers EES-/EFTA-ríkis og Evrópusambandsins, tekur svo ákvörðun um upptöku í samninginn. Ákvarðanir sameiginlegu EES-nefndarinnar kunna að vera háðar stjórnskipulegum fyrirvara af hálfu EES-/EFTA-ríkis, sem þýðir almennt að þær taka ekki gildi nema að undangengnu samþykki þings ríkisins.

Íslandi ber svo að leiða í landsrétt gerðir sem eru teknar upp í samninginn. Yfirleitt eru svonefndar móðurgerðir, sem setja fram grundvallarreglur á viðkomandi sviði, innleiddar með lögum. Móðurgerðum fylgir oft nokkur fjöldi undirgerða sem útfæra nánar ákvæði þeirra, en undirgerðir eru yfirleitt innleiddar með reglugerðum eða annars konar stjórnvaldsfyrirmælum fremur en lögum. Fjármála- og efnahagsráðuneytið semur frumvörp til laga á sviði fjármálamarkaðar. Yfirleitt er það gert í samráði við viðkomandi stjórnvöld, einkum Seðlabanka Íslands, og hagaðila, svo sem Samtök fjármálafyrirtækja og Landsamtök lífeyrissjóða. Áform um lagasetningu og drög að frumvörpum eru almennt birt í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is þar sem allir eiga kost á því að koma athugasemdum á framfæri. Ráðherra leggur svo frumvörp fyrir Alþingi þar sem þau eru almennt rýnd af þingnefnd sem fer með viðkomandi málefnasvið. Frumvörp sem Alþingi samþykkir taka svo gildi sem lög eftir að forseti hefur staðfest þau og löggin eru svo birt í Stjórnartíðindum.

[Hér](#) má lesa nánar um ferlið við upptöku og innleiðingu Evrópugerða.

2. Upptöku- og innleiðingarsali.

Árið 2019 hafði safnast upp mikill fjöldi gerða á sviði fjármálamarkaðar sem hafði tekið gildi í Evrópusambandinu en ekki verið tekinn upp í EES-samninginn. Gerðirnar mynduðu svonefndan *upptökuhalla*. Það ár var umtalsverður hluti þeirra gerða tekinn upp í samninginn. Það varð aftur á móti til þess að EES-gerðum sem átti eftir að innleiða í íslenska löggjöf, sem mynda svonefndan *innleiðingarsali*, fjölgaði verulega. Síðustu misseri hefur tekist að ganga verulega á þann halla, eins og sést á eftirfarandi línuriti, en betur má ef duga skal.

3. Skýringar á áætluninni.

Í áætluninni er greint frá því hvernig fjármála- og efnahagsráðuneytið áformar að forgangsraða vinnu við innleiðingu þeirra móðurgerða sem eftir standa eða fyrir séð er að verði teknar upp í EES-samninginn.

Í 1. forgangi í áætluninni eru fimm móðurgerðir sem sameiginlega EES-nefndin hefur þegar ákveðið að taka upp í EES-samninginn. Meiri hluti þeirra ákvarðana er þó enn háður stjórnskipulegum fyrirvara og hefur því ekki tekið gildi. Gerðirnar snúa að dreifðri færsluskrártækni, lífeyrissparnaði og hóp fjármögnun. Ráðgert er að lokið verði við innleiðingu gerðanna á þessu eða næsta ári.

Í 2. forgangi eru nítján móðurgerðir sem sameiginlega EES-nefndin hefur ekki enn ákveðið að taka upp í EES-samninginn en eru þó komnar nokkuð á veg í upptöku í samninginn. Gerðirnar snúa að samevrópsku eftirlitskerfi á fjármálamarkaði, markaði með sýndareignir, greiðslum yfir landamæri, milligönguáðilum í afleiðuviðskiptum, staðlaðri verðbréfun, stafrænu öryggi fjármálageirans, ökutækjatrýggingum, kröfum um starfsemi verðbréfafyrirtækja og lánastofnana og grænum skuldabréfum. Áformað er að ljúka við innleiðingu gerðanna á næsta og þann næsta ári.

Í 3. forgangi eru níu móðurgerðir sem hafa ekki verið teknar upp í EES-samninginn og eru komnar skammt á veg í upptöku. Ekki hefur verið mótuð tímasett áætlun um innleiðingu þeirra.

Á bak við hverja gerð í áætluninni er hlekkur á nánari upplýsingar um gerðina í EES-gagnagrunni stjórnvalda. Þar má meðal annars nálgast samantektir á efni gerðanna og upplýsingar um hvernig sé áformað að innleiða þær.

4. Síðasta áætlun.

Vorið 2023 birti fjármála- og efnahagsráðuneytið áætlun um innleiðingu EES-gerða á fjármálamarkaði í samráðsgátt stjórnvalda ([mál S-105/2023](#)). Þar var áætlun um innleiðingu 21 móðurgerðar, þar sem fjórar voru í 1. forgangi og sautján í 2. forgangi. Tvær gerðanna hafa verið innleiddar að fullu og ein að mestu leyti, en enn er unnið að innleiðingu annarra gerða. Í sumum tilvikum skýrist seinkun á áætlaðri innleiðingu af því að upptaka í EES-samninginn hefur tekið lengri tíma en gert var ráð fyrir en í öðrum tilvikum af því að vinna við frumvarpssmíði hefur tekið lengri tíma en gert var ráð fyrir eða hliðrast sökum annarra verkefna ráðuneytisins. Eftirfarandi eru upplýsingar um hvernig miðað hefur við innleiðingu einstakra gerða.

Gerðir sem voru í 1. forgangi:

1. [Tappól og endurfjármögnunargeta lánastofnana og verðbréfafyrirtækja \(BRRD II - 2019/879\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2023. [Innleiðingarfrumvarp](#) var samþykkt sem [lög nr. 63/2023](#) í júní það ár og með því var meiri hluti tilskipunarinnar innleiddur. Eftir á þó að setja reglugerð til að ljúka við innleiðingu ákvæða í tilskipuninni um lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn og hæfar skuldbindingar fjármálafyrirtækja (svonefndar MREL-kröfur). Ráðuneytið birti drög að reglugerð í samráðsgátt stjórnvalda í febrúar 2024 ([mál S-31/2024](#)).
2. [Tsk. um dreifingu sjóða um sameiginlega fjárfestingu yfir landamæri \(2019/1160\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2023. [Innleiðingarfrumvarp](#) var samþykkt sem [lög nr. 64/2023](#) í júní það ár.
3. [Rgl. um dreifingu sjóða um sameiginlega fjárfestingu yfir landamæri \(2019/1156\)](#): Sama og liður 2.
4. [Starfstengdir eftirlaunasjóðir \(IORP II - 2016/2341\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2025.

Gerðir sem voru í 2. forgangi:

1. [Einföld, gagnsæ og stöðluð verðbréfun \(breyting á CRR vegna STS - 2017/2401\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2025.
2. [Einföld, gagnsæ og stöðluð verðbréfun \(STS - 2017/2402\)](#): Sama og liður 1.
3. [Einföld, gagnsæ og stöðluð verðbréfun \(breyting á STS - 2021/557\)](#): Sama og liður 1.
4. [Einföld, gagnsæ og stöðluð verðbréfun \(breyting á CRR vegna STS - 2021/558\)](#): Sama og liður 1.
5. [Greiðslur yfir landamæri \(2021/1230\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2025.
6. [Miðlægir mótaðilar \(EMIR 2.2. CCP - 2019/2099\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2025.
7. [Samevrópsk séreignarafurð \(PEPP - 2019/1238\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2025.
8. [Dreifðar færsluskrár \(DLT - 2022/858\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2024. [Innleiðingarfrumvarp](#) var lagt fram í mars 2024 og er nú í þinglegri meðferð. Í frumvarpinu er gert ráð fyrir gildistöku í júlí 2024.

9. [Evrópskir hóp fjármögnunarþjónustuveitendur fyrir fyrirtæki \(ECSP - 2020/1503\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2024. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2025.
10. [Evrópskir hóp fjármögnunarþjónustuveitendur fyrir fyrirtæki \(breyting á MiFID II vegna ECSP - 2020/1504\)](#): Sama og liður 9.
11. [Stafrænn viðnámsþróttur fjármálageirans \(DORA - 2022/2554\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2025. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2025.
12. [Stafrænn viðnámsþróttur fjármálageirans \(breyting á PSD II, IORP II, MiFID II, CRD IV og AIFMD vegna DORA - 2022/2556\)](#): Sama og liður 11.
13. [Evrópskar eftirlitsstofnanir á fjármálamarkaði \(ESAs Review - 2019/2175\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2025. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á öðrum ársfjórðungi 2025.
14. [Evrópska kerfisáætturáðið \(ESRB - 2019/2176\)](#): Sama og liður 13.
15. [Tilfærsla á starfsleyfisveitingu veitenda gagnaskýrsluþjónustu \(breyting á MiFID II, Solvency II og AMLD - 2019/2177\)](#): Sama og liður 13.
16. [Tsk. um varfærniskröfur til verðbréfafyrirtækja \(IFD - 2019/2034\)](#): Áformað var að innleiða gerðina á fyrsta ársfjórðungi 2025. Samkvæmt nýrri áætlun er áformað að innleiða gerðina á þriðja ársfjórðungi 2025.
17. [Rgl. um varfærniskröfur til verðbréfafyrirtækja \(IFR - 2019/2033\)](#): Sama og liður 16.